

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P. F.
przeciwko H. Asekuracja Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 maja 2012 r.,
zażalenia powódki na postanowienie o kosztach zawarte
w wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 22 grudnia 2011 r.,

- 1. zmienia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w punkcie 3 w ten sposób, że kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) podwyższa do kwoty 1930 (tysiąc dziewięćset trzydzieści złotych);**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 22 grudnia 2011 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 13 lipca 2011 r. w ten sposób, że datę „13 lipca 2011 r.” zastąpił datą „10 czerwca 2008 r.”, oddalił apelację powódki P. F. w pozostałym zakresie oraz apelację pozwanego H. Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w całości, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego Sąd wskazał art. 98 § 1 k.p.c. uznając, że apelacja powódki co do zasady była trafna, a oddalenie dotyczyło niewielkiej części przedmiotu zaskarżenia.

Powódka w zażaleniu na powyższe orzeczenie w części dotyczącej postanowienia w przedmiocie kosztów zarzuciła: naruszenie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. poprzez ustalenie kosztów postępowania apelacyjnego z pominięciem uiszczonej opłaty sądowej od apelacji i kosztów zastępstwa procesowego powódki wywołanych apelacją pozwanego; naruszenie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 90, poz. 594), przez pominięcie przy ustalaniu kosztów uiszczonej opłaty od apelacji; naruszenie art. 108 § 1 k.p.c. poprzez nierozstrzygnięcie o całości kosztów apelacyjnych w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie; naruszenie art. 109 § 1 i 2 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie żądania zwrotu kosztów postępowania według spisu kosztów, a także nieuwzględnienia przy ustalaniu kosztów zastępstwa procesowego niezbędnego nakładu pracy oraz wkładu pełnomocnika w przyczynienie się do rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej dochodzenia roszczeń z tytułu szkody doznanej przez powódkę w wypadku komunikacyjnym; naruszenie § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez pominięcie kosztów zastępstwa procesowego wywołanych apelacją pozwanego oddaloną w całości; naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niepełne uzasadnienie rozstrzygnięcia w przedmiocie

kosztów przed sądem drugiej instancji i brak wskazania przyczyn niezasadzenia opłaty od apelacji oraz pozostałych kosztów zgłoszonych w spisie kosztów.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego w pełnej wysokości.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest częściowo uzasadnione.

Po pierwsze błędnie wskazano podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Jeżeli Sąd drugiej instancji, w następstwie rozpoznania apelacji obu stron, częściowo uwzględnił jedną z nich, a drugą oddalił w całości powinien - zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania w tej instancji - zastosować nie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., tylko art. 100 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i stosunkowo je rozdzielić lub wzajemnie znieść. Jeżeli zaś uznał, że jedna ze stron uległa tylko co do nieznaczej części swego żądania (tu: odpowiednio zakresu zaskarżenia) był uprawniony, stosując wyjątek z art. 100 zd. 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., do nałożenia na przeciwnika procesowego obowiązku zwrotu wszystkich kosztów. Na zastosowanie tego odstępstwa od zasady powołał się Sąd w ostatnim zdaniu uzasadnienia.

Po drugie błędnie wyliczono koszty postępowania odwoławczego, gdyż koszty poniesione przez stronę powodową wyrażają się kwotą 1930 zł (730 zł opłata od apelacji, 1.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika), a poniesione przez stronę pozwaną 1912 zł (712 zł opłata od apelacji, 1.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika). Chybione jest jednak stanowisko pełnomocnika powódki, że jej wynagrodzenie powinno być wyliczone w podwójnej wysokości poprzez zsumowanie wynagrodzenia od wartości przedmiotu zaskarżenia apelacji powódki (obejmującej odsetki) i od wartości przedmiotu zaskarżenia apelacji powódki (obejmującej należność główną). Mimo że, na skutek samodzielnego zaskarżenia, łączna kwota zliczonych odsetek stała się samodzielną wartością przedmiotu zaskarżenia dla środka odwoławczego wniesionego przez powódkę, to - skoro równolegle rozpoznawana była apelacja strony przeciwnej - podstawą dla ustalenia

wysokości wynagrodzeń pełnomocników jest nadal wysokość należności głównej (arg. z art. 368 § 2 k.p.c. w zw. z art. 20 k.p.c.). Zaskarżenie wyłącznie w zakresie odsetek i wnoszenie o oddalenie apelacji strony przeciwnej, przy nieuzupełnieniu postępowania dowodowego w postępowaniu odwoławczym, nie uzasadnia również przyjęcia że powstał dodatkowy wkład tego pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy.

Po trzecie Sąd Apelacyjny pominął wniosek powódki o zastosowanie zasady słuszności motywowany charakterem roszczenia, jej trudną sytuacją osobistą i majątkową. Powódka dochodziła roszczeń odszkodowawczych z tytułu b. poważnych obrażeń ciała doznanych w dniu 23 czerwca 2007 r. w wypadku komunikacyjnym. Pozwany w postępowaniu likwidacyjnym wypłacił powódce kwotę 12.400 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia. Kwestią sporną, rozstrzygniętą na niekorzyść powódki, było jej przyczynienie się do zwiększenia zakresu szkody na skutek nie zapięcia pasów bezpieczeństwa podczas jazdy. Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w części zasądając kwotę 35.600 zł z odsetkami od daty wydania orzeczenia. Powódka kontynuuje leczenie, nie ma majątku, dochodów poza niewielkimi kwotami uzyskiwanymi ze świadczenia dorywczych usług krawieckich. Podstawa powyższa nie była jednak powoływana w postępowaniu zażaleniowym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, w szczególności uwzględnienie apelacji powódki w przeważającym zakresie, tj. w części zaskarżającej oddalenie powództwa o zasądzenie odsetek za okres od dnia 10 czerwca 2008 r. do dnia 12 lipca 2011 r. przy oddaleniu jej co do takiego rozstrzygnięcia za okres od dnia 19 kwietnia 2008 r. do dnia 9 czerwca 2008 r. Sąd Najwyższy, uznając że podstawą rozstrzygnięcia o kosztach tego postępowania odwoławczego powinien być art. 100 zd. 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., postanowił w oparciu o art. 386 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 1 pkt 2 i § 3 k.p.c. zmienić zaskarżone rozstrzygnięcie o kosztach postępowania i podwyższyć zasądzoną kwotę do 1930 zł.

Sąd Najwyższy zasądził ponadto od powódki na rzecz pozwanego kwotę 90 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem

Najwyższym, stosownie do treści § 12 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349).